

DIANTHUS GRATIANOPOLITANIS

NOMENCLATUUR EN ETYMOLOGIE

De naam *Dianthus gratianopolitanus* behoort tot het geslacht *Dianthus*, dat afkomstig is van de Griekse woorden "dios" (god) en "anthos" (bloem), wat samen "bloem van de goden" betekent. Dit benadrukt de schoonheid van de bloemen, die vaak een belangrijk symbool zijn in verschillende culturen. De soortaanduiding *gratianopolitanus* verwijst naar de stad *Gratianopolis* (tegenwoordig bekend als Grenoble in Frankrijk), waar de plant oorspronkelijk werd ontdekt. De naam is dus een geografische aanduiding die de herkomst van de soort weergeeft.

TAXONOMIE

- Rijk: Plantae (Planten)
- Klasse: Eudicots
- Orde: Caryophyllales
- Familie: Caryophyllaceae
- Geslacht: *Dianthus*
- Soort: *Dianthus gratianopolitanus*

SYNONIEMEN

Dianthus gratianopolitanus wordt soms ook wel aangeduid met de naam *Dianthus alpinus*, hoewel deze naam in sommige gevallen als synoniem wordt beschouwd. Dit kan verwarring veroorzaken, aangezien er meerdere soorten binnen het geslacht *Dianthus* zijn die in de Alpen en omliggende gebieden voorkomen.

VARIËTEITEN EN CULTIVARS

Dianthus gratianopolitanus heeft een aantal cultivars die populair zijn in tuinieren, vooral door de mooie bloemen en het vermogen om goed te gedijen in rotsachtige en zonnige tuinen. Enkele bekende cultivars zijn:

- *Dianthus gratianopolitanus* 'Tiny Rubies' – een dwergvorm met dieprode bloemen.
- *Dianthus gratianopolitanus* 'Firewitch' – een cultivar die bekend staat om zijn felroze bloemen en geurige geur.

Deze cultivars worden vaak gekweekt voor hun compactheid, kleurrijke bloemen, en geur.

FAMILIE

Dianthus gratianopolitanus behoort tot de familie Caryophyllaceae, die een grote variëteit aan planten bevat, waaronder veel sierplanten zoals anjers en verschillende soorten *Silene* en *Lychnis*.

Deze familie staat bekend om zijn bloemen met vijf kroonbladen, vaak opvallend gekleurd en geurend.

HOOGTE

Dianthus gratianopolitanus is een lage plant die meestal tussen de 15 en 30 cm hoog wordt. Het maakt van de plant een uitstekende bodembedekker, vooral voor rotstuinen, borders of als randplant. De compacte hoogte maakt het ook geschikt voor kleinere tuinen of als een kleurrijk accent in grotere tuinontwerpen.

BLOEMKLEUR

De bloemen van *Dianthus gratianopolitanus* zijn meestal felroze tot dieprood, afhankelijk van de cultivar. Ze hebben een scherpe, aangename geur die vaak wordt beschreven als kruidig of zoet. De bloemen zijn relatief klein, maar worden in grote hoeveelheden geproduceerd, waardoor de plant een kleurrijke en geurige uitstraling heeft.

BLADKLEUR

Het loof van *Dianthus gratianopolitanus* is grijsgroen tot blauwgroen en smal van vorm. De bladeren zijn lineair, dun en staan dicht bij de wortel. Dit zorgt voor een volle uitstraling, zelfs wanneer de plant niet in bloei staat. De bladeren vormen een subtiel contrast met de felgekleurde bloemen, wat bijdraagt aan de esthetische waarde van de plant in de tuin.

BLOEIPERIODE

Dianthus gratianopolitanus bloeit in de late lente tot vroege zomer, meestal van mei tot juni. Gedurende deze tijd produceert de plant veel bloemen die een opvallende aanwezigheid in de tuin hebben. De bloei duurt meestal enkele weken, maar de plant kan herhaaldelijk bloeien als de bloemen goed worden verzorgd.

STANDPLAATS

Dianthus gratianopolitanus heeft een voorkeur voor een zonnige, goed doorlatende standplaats. De plant gedijt het beste in een lichtzure tot neutrale, kalkrijke grond. Dit maakt de plant ideaal voor rotstuinen, droge graslanden, of voor een border met andere zonminnende planten. Omdat de plant goed bestand is tegen droogte, is het een uitstekende keuze voor tuinen die een mediterrane sfeer willen nabootsen.

HERKOMST

Dianthus gratianopolitanus komt oorspronkelijk uit de Alpen en de omliggende berggebieden van Zuid-Europa, waaronder Frankrijk, Zwitserland en Italië. De plant groeit daar in rotsachtige en goed doorlatende bodems op hogere hoogtes, waar het koelere klimaatomstandigheden en veel zonlicht kan genieten.

SOORT GEWAS

Dianthus gratianopolitanus is een overblijvende plant die zowel in het wild als in tuinen voorkomt. Het is een struikachtige plant die zich goed aanpast aan droge en rotsachtige omstandigheden. De plant heeft een compacte groeiwijze, met bloemen die zich in bossige trossen aan de toppen van de stelen bevinden.

VERMEERDERINGSWIJZE

Dianthus gratianopolitanus kan worden vermeerderd door zaad of door het vermeerderen van wortelknollen of stekken. Zaadvermeerdering kan eenvoudig gebeuren door de zaden in een koud kader of koude kas te planten en ze licht te bedekken. Wortelknollen kunnen in de herfst of het vroege voorjaar worden gesplitst om nieuwe exemplaren te verkrijgen.

KLIMAATZONE

Dianthus gratianopolitanus is geschikt voor USDA-klimaatzones 4 tot 9. De plant is bestand tegen koude winters en heeft voorkeur voor koelere zomers, maar kan ook in gematigde klimaten goed gedijen. Het is belangrijk om de plant te beschermen tegen te veel vocht in de winter, omdat dit wortelrot kan veroorzaken.

INSECTEN

De bloemen van *Dianthus gratianopolitanus* trekken een breed scala aan bestuivende insecten aan, waaronder bijen, vlinders en andere nectar-zoekende insecten. De geurige bloemen zijn bijzonder aantrekkelijk voor deze insecten, wat bijdraagt aan de bestuiving en voortplanting van de plant. De plant kan dus ook nuttig zijn voor het aantrekken van bestuivers in de tuin.

BRONVERMELDING

- <https://www.rhs.org.uk/plants/702/dianthus-gratianopolitanus/details>
- <https://www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder/PlantFinderDetails.aspx?kempercode=d690>
- <https://www.pacificbulbsociety.org/pbswiki/index.php/Dianthus>

SAMENVATTING

Onderwerp	Beschrijving
Nomenclatuur	<i>Dianthus gratianopolitanus</i> , vernoemd naar de stad Grenoble (Gratianopolis).
Taxonomie	Rijk: Plantae, Klasse: Eudicots, Orde: Caryophyllales, Familie: Caryophyllaceae.
Synoniemen	Soms aangeduid als <i>Dianthus alpinus</i> .
Variëteiten	<i>Dianthus gratianopolitanus</i> 'Tiny Rubies', 'Firewitch'.
Familie	Caryophyllaceae (anjerfamilie).
Hoogte	15 tot 30 cm.
Bloemkleur	Felroze tot dieprood, geurige bloemen.
Bladkleur	Grijs- tot blauwgroen, smal, lineair.
Bloeiperiode	Mei tot juni.
Standplaats	Zon, goed doorlatende, kalkrijke grond.
Herkomst	Alpen, Zuid-Europa (Frankrijk, Zwitserland, Italië).
Soort Gewas	Overblijvende vaste plant.
Vermeerdering	Zaad (koude stratificatie) of door wortelknollen te splitsen.
Klimaatzone	USDA-zones 4 tot 9.
Insecten	Aantrekkelijk voor bijen, vlinders en andere bestuivers.